

WOJEWODA POMORSKI

PN-II.4131.91.2023.AK1

Gdańsk, dnia 03 października 2023 r.

BRZĄDZIELNO	
WPŁYNĘŁO	
dnia	03 LIS 2023
ilość załączników	1137
podpis	
samorządzie gminnym	

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572, poz. 1463 i poz. 1688)

stwierdza się nieważność

§ 5 uchwały Nr 382/LI/2023 Rady Gminy Trzebielino z dnia 27 września 2023 r. w sprawie uzgodnienia zakresu zabiegów pielęgnacyjnych na pomniku przyrody.

UZASADNIENIE

W dniu 2 października 2023 r. do Wojewody Pomorskiego wpłynęła uchwała Nr 382/LI/2023 Rady Gminy Trzebielino z dnia 27 września 2023 r. w sprawie uzgodnienia zakresu zabiegów pielęgnacyjnych na pomniku przyrody, zwana dalej „uchwałą”.

W toku czynności nadzorczych, pismem z dnia 11 października 2023 r., organ nadzoru zawiadomił Radę Gminy Trzebielino o wszczęciu postępowania nadzorczego oraz poinformował o możliwości złożenia wyjaśnień w sprawie.

Po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego organ nadzoru stwierdził, że w zakresie § 5 uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

Jako podstawę prawną podjęcia uchwały wskazano art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 i poz. 572, poz. 1463 i poz. 1688) oraz art. 45 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, poz. 1688).), dalej jako: „u.o.p.”.

Jak wynika z § 1 uchwały, jej przedmiotem jest uzgodnienie przeprowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych na pomniku przyrody - drzewie z gatunku buk pospolity (*Fagus sylvatica*), rosnącym na terenie działki nr 253 obręb Zielin. W treści § 2 uchwały Rada Gminy Trzebielino wskazała zakres w/w uzgodnienia, w § 3 uchwały zawarte zostały warunki, jakie należy spełnić przy przeprowadzaniu zabiegów pielęgnacyjnych. Treść § 4 uchwały stanowi, że jej wykonanie powierza się Wójtowi Gminy Trzebielino. W § 5 uchwały Rada Gminy zawarła przepis, zgodnie z którym „uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego”.

POMORSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W GDAŃSKU

Wydział Prawny i Nadzoru

ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk, tel.: 58 30 77 233, fax: 58 30 77 125

www.gdansk.uw.gov.pl, e-mail: wpn@gdansk.uw.gov.pl

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym, zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy dotyczące m.in. ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej. W myśl art. 18 ust. 2 pkt 15 tej ustawy, do wyłącznej właściwości rady gminy należy stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy. W art. 45 ust. 1 u.o.p. wymienione zostały enumeratywnie zakazy, które mogą być wprowadzone w stosunku do pomnika przyrody. Zgodnie ze wskazanym w podstawie prawnej uchwały art. 45 ust. 2 pkt 1 u.o.p. zakazy, o których mowa w ust. 1, nie dotyczą prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody. Organem właściwym do uzgadniania prac związanych z ochroną pomnika przyrody jest rada gminy (art. 45 ust. 2 pkt 1 w związku z art. 44 ust. 1 u.o.p.).

W ocenie organu nadzoru wskazany wyżej przepis § 5 uchwały został podjęty z istotnym naruszeniem prawa, tj. art. 13 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461), zgodnie z którym w wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłasza się:

- 1) akty prawa miejscowego stanowione przez wojewodę i organy administracji niezespolonej;
- 2) akty prawa miejscowego stanowione przez sejmik województwa, organ powiatu oraz organ gminy, w tym statuty województwa, powiatu i gminy;
- 3) statuty związków międzygminnych, statuty związków powiatów oraz statuty związków powiatowo-gminnych;
- 3a) statuty związków metropolitalnych;
- 4) akty Prezesa Rady Ministrów uchylające akty prawa miejscowego stanowionego przez wojewodę i organy administracji niezespolonej;
- 5) wyroki sądu administracyjnego uwzględniające skargi na akty prawa miejscowego stanowionego przez: wojewodę i organy administracji niezespolonej, organ samorządu województwa, organ powiatu i organ gminy;
- 6) porozumienia w sprawie wykonywania zadań publicznych zawarte:
 - a) między jednostkami samorządu terytorialnego,
 - b) między jednostkami samorządu terytorialnego i organami administracji rządowej;
- 7) uchwały budżetowe gminy, powiatu i województwa oraz sprawozdanie z wykonania budżetu gminy, powiatu i województwa;
- 8) obwieszczenia o wygaśnięciu mandatu wójta (burmistrza, prezydenta miasta) oraz o rozwiązaniu sejmiku województwa, rady powiatu lub rady gminy;
- 8a) rozstrzygnięcia nadzorcze dotyczące aktów prawa miejscowego stanowionych przez jednostki samorządu terytorialnego;
- 9) statut urzędu wojewódzkiego;

10) inne akty prawne, informacje, komunikaty, obwieszczenia i ogłoszenia, jeżeli tak stanowią przepisy szczególne.

Cytowany przepis zawiera w punktach 1-9 zamknięty katalog aktów prawnych podlegających publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Przedmiotowa uchwała nie należy do żadnej z kategorii aktów prawnych wymienionych w tym katalogu. Obowiązek jej publikacji nie wynika również z przepisów szczególnych, do których odsyła art. 13 pkt 10 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Zauważyć należy, że w treści art. 45 ust. 2 u.o.p. ustawodawca nie zawarł normy nakazującej publikację takiego aktu. Przedmiotowa uchwała nie stanowi także aktu prawa miejscowego, o którym mowa w art. 13 pkt 2 wyżej wymienionej ustawy. Powyższe stanowisko organu nadzoru znajduje potwierdzenie w niekwestionowanym w judykaturze poglądzie, że - warunkiem koniecznym przyznania aktowi prawnemu statusu aktu prawa miejscowego jest ustanowienie w tym akcie norm abstrakcyjnych i generalnych, adresowanych do podmiotów znajdujących się poza strukturą organizacyjną organów gminy. Przykładowo w uzasadnieniu wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 21 września 2012 r. (sygn. akt II SA/Gl 851/12) wywiedziono, że „aby dany akt normatywny mógł być uznany za prawo miejscowe, musi być aktem powszechnie obowiązującym, tzn. musi być wydany przez właściwy organ, musi zawierać normy o charakterze abstrakcyjnym (wielokrotnego zastosowania) i generalnym (czyli skierowanym do nieokreślonego adresata). Musi wywierać „skutki zewnętrzne” oraz być ogłoszony w sposób określony w ustawie o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Tylko zatem do aktów prawa miejscowego przewidziana jest szczególna forma ogłoszenia poprzez publikację w Dzienniku Urzędowym Województwa” (zob. także wyrok WSA w Olsztynie z dnia 27 kwietnia 2017 r., sygn. akt II SA/Ol 245/17, wyrok WSA w Białymstoku z dnia 17 kwietnia 2019 r., sygn. akt II SA/Bk 134/19). Uchwała w sprawie uzgodnienia przeprowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych na pomniku przyrody nie posiada wskazanych właściwości, a przede wszystkim nie konkretyzuje uprawnień i obowiązków nieokreślonego kręgu podmiotów zewnętrznych. Dotyczy ona przeprowadzenia konkretnych zabiegów pielęgnacyjnych.

Wobec powyższego, stwierdzenie nieważności § 5 uchwały Nr 382/LI/2023 Rady Gminy Trzebielino z dnia 27 września 2023 r. w sprawie uzgodnienia zakresu zabiegów pielęgnacyjnych na pomniku przyrody jest uzasadnione i konieczne.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Pomorskiego.

Wojewoda Pomorski

Dariusz Drelich

Otrzymują:

1. Rada Gminy Trzebielino (ePUAP);
2. Wójt Gminy Trzebielino (ePUAP);
3. a/a.

POMORSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W GDAŃSKU

Wydział Prawny i Nadzoru

ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk, tel.: 58 30 77 233, fax: 58 30 77 125

www.gdansk.uw.gov.pl, e-mail: wpn@gdansk.uw.gov.pl

Strona 4 z 4